

# PAŃSTWOWY TEATR ANIMACJI

58-500 Jelenia Góra, ul. Wolności 159, tel. 264-28

dyrektor naczelny i artystyczny  
**BOGDAN NAUKA**

repertuar bieżący:

"ROZPRAWA O ŚREDNIOWIECZU ŻAKOM PRZEZNACZONA"

wybór tekstów i reżyseria:

Honorata Magdeczko-Capote

"RENEANS... CZYLI JAK WAM SIĘ PODOBA"

wybór tekstów i reżyseria:

Honorata Magdeczko-Capote

"SZAFKA"

spektakl autorski  
Andrzeja Balla

S. Mrożek

"SERENADA"

reżyseria

Andrzej Ball

A.A. Milne

"KUBUŚ PUCHATEK"

reżyseria

A. Proszkowska

w przygotowaniu:

Jan Brzechwa

"ENTLICZEK PĘTLICZEK"

---

organizacja widowni  
Małgorzata Nauka  
Elżbieta Łoźnikow  
tel. 245-15



"Niedostępność gór, niebezpieczeństwa związane z podróżowaniem po nich, zmienna i gwałtowna przyroda górską powodowały, że przez długi czas góry stanowiły dla człowieka... zjawisko tak irracjonalne, że tylko w sposób irracjonalny mógł je interpretować. I dlatego nie jest rzeczą przypadkiem, że tyłoma różnymi bóstwami wyobraźnia ludzka zasiedliła wyżyny gór i szczyty, że bogom tych gór składano ofiary..." Taka też jest geneza Rzepióra /Liczyrzepy, Rubezahla, Repočeta, Krakonoša/ mitycznego władcy Karkonoszy. Niewątpliwie był on pierwotnie postacią z demonologii ludowej - bogiem natury i władcą przyrody. W miarę upływu czasu jego postać wzbogacała się o nowe elementy - dla poszukiwaczy skarbów i górników był opiekunem ukrytych bogactw, dla zbieraczy ziół był przewodnikiem i patronem znającym magiczne zaklęcia, potrzebne przy wyrobie lekarstw. Wpływy chrześcijańskie spowodowały, że zaczęto utożsamiać Rzepióra z diabłem. Z drugiej zaś strony istniały podania, w których przedstawiano go jako dobrego ducha - pomagającego biednym, a bezwzględnie karzącego złych i chciwych.

W literaturze pojawił się w połowie XVI wieku i od tej pory stał się bohaterem niezliczonej ilości dzieł literackich, naukowych, teatralnych, operowych i filmowych. Pozostałości pierwotnego kultu przetrwały jednak aż do XIX wieku - czeski badacz folkloru W. Krokus jeszcze w 1845 r. opisuje zwyczaj pielgrzymowania mieszkańców okolicznych wsi pod Śnieżkę, by złożyć w ofierze "Hrubykalowi"/Liczyrzepie/czarne kury i koguty, co miało zapewnić błogosławieństwo i dostatek. Nie sposób omówić pokrótce wszystkich wariantów tematu Rzepióra w literaturze polskiej, niemieckiej i czeskiej. Już w 1662 roku lipski uczoney Johannes Praetorius zebrał i opracował 241 podań i opowiadań o Duchu Gór. Kolejni autorzy wprowadzali do historii Liczyrzepy wątki miłosne, społeczne, magiczne, przez co władca Karkonoszy stawał się postacią typowo baśniową i coraz bardziej popularną. Za najbardziej znane wśród literackich opracowań uważa się dzieło Carla Haupmanna "Rubezahlbuch". Widowisko Państwowego Teatru Animacji opiera się na dwóch wątkach baśni o Rzepiórze - historii miłości Ducha Gór do Emmy, jej porwaniu, uwięzieniu w podziemnym państwie, ucieczce i rodzącej się wzajemności, gdy Władca Karkonoszy okazuje się dobrym duchem, pomocnym ludziom. Drugi wątek to historia biednego chłopca Wita, któremu bogacz Kunc podstępnie odbiera ziemię i fałszywie oskarżając doprowadza na szubienicę. Dzięki interwencji Rzepióra, który swą mocą karze zło, Wit zostaje uratowany i nagrodzony karkonoskim skarbem. Świadomie zrezygnowano z wątku, w którym Rzepiór "liczy rzepy" uznając, że wywodzi się z błędnej interpretacji etymologicznej. Jego reminiscencją są w spektaklu postaci Rzepich - stworzonych przez Rzepióra, towarzyszek uwięzionej Emmy, które jak rośliny wędzną i starzeją się w bardzo krótkim czasie.

Widowisko jak każde artystyczne opracowanie swobodnie korzysta z nagromadzonej tradycji i wiedzy, starając się przede wszystkim oddać piękno i niezwykłość władcy przyrody i skarbów, ducha Karkonoszy - Rzepióra.

# "RZEPIÓR - DUCH GÓR"

na podstawie baśni karkonoskich

ADAPTACJA, SCENOGRAFIA, REŻYSERIA - ANDRZEJ BALL

MUZYKA - PAWEŁ SIKORA

CHOREOGRAFIA - KAZIMIERZ JACAK

## OBSADA:

RZEPIÓR	- BOGUSŁAW SIWKO
EMMA	- LIDIA LISOWICZ
WANDA	- MAŁGORZATA KRUBA-BAREJ
EWA	- HONORATA MAGDECZKO-CAPOTE
WIT	- JACEK MAKSIMOWICZ
KUNC	- KRZYSZTOF ROGACEWICZ
SĘDZIA	- PAWEŁ SIKORA
CÓRKA WITA	- MAŁGORZATA KRUBA-BAREJ
SYN WITA	- HONORATA MAGDECZKO-CAPOTE
ŻANDARM 1	- ANDRZEJ BALL
ŻANDARM 2	- KRZYSZTOF ROGACEWICZ

ŚWIATŁO	- JANUSZ CHŁOPEK
DŹWIĘK	- MAREK OLEKSY

PREMIERA - 19.09.1994 r.

WSPÓŁPRODUCENT - REGIONALNE CENTRUM KULTURY W JELENIEJ GÓRZE

## SPONSORZY:

URZĄD MIASTA  
W JELENIEJ GÓRZE

JELFA S.A.

KARR

POLISA S.A.